

Předkládací zpráva k návrhu na ratifikaci Protokolu prodlužujícího a upravujícího Dohodu mezi Českou republikou a Spojenými státy americkými o vědeckotechnické spolupráci pro Parlament ČR

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy předkládá návrh na ratifikaci Protokolu prodlužujícího a upravujícího Dohodu mezi Českou republikou a Spojenými státy americkými o vědeckotechnické spolupráci.

Dohoda mezi Českou republikou a Spojenými státy americkými o vědeckotechnické spolupráci, podepsaná v Praze dne 6. září 2007 (dále jen „Dohoda“) je v současnosti základem pro širokou výzkumnou spolupráci mezi ČR a USA, přičemž definuje její základní rámec a pravidla pro tvorbu navazujících specializovaných ujednání. Na jejím základě byla sepsána Dohoda mezi Ministerstvem průmyslu a obchodu ČR a Ministerstvem energetiky USA o spolupráci v civilním výzkumu a vývoji v oblasti jaderné energetiky (č. 39/2014 Sb.m.s.), která je jedním z příkladů úspěšné česko-americké vědecké spolupráce. Nejde však o příklad jediný. Na existenci Dohody jsou dále navázány individuální spolupráce univerzit a výzkumných pracovišť, včetně např. dodávek materiálu a vybavení pro výzkumné infrastruktury. V neposlední řadě je Dohoda naplňována pravidelně vyhlášenými veřejnými soutěžemi o podporu výzkumných projektů ve spolupráci českých a amerických institucí. Z těchto důvodů lze prodloužení Dohody považovat za velmi žádoucí.

Dohoda je základem pro významnou mezinárodní spolupráci mezi ČR a USA v oblasti výzkumu, vývoje a inovací (dále jen „VaVal“), zejména formou společných projektů z oblasti VaVal, jejichž prioritní oborové zaměření je upraveno v článku 1 bodu 3 Dohody. Důležitost Dohody nasvědčuje mimo jiné stoupající zájem o CZ-USA bilaterální spolupráci ze strany českých i amerických institucí a tomu přímo úměrný počet bilaterálních projektů podporovaných v programech KONTAKT, navazujícím programu KONTAKT II a v současnosti běžícím programu INTER-EXCELLENCE. Česko-americká spolupráce v oblasti vědy a výzkumu patří podle Strategie bilaterální spolupráce schválené MŠMT k prioritním aktivitám VaVal. Z obecného hlediska lze konstatovat, že prodloužení Dohody je plně v souladu se zahraničně politickými zájmy České republiky.

Prvotní návrh Protokolu prodlužujícího a upravujícího Dohodu mezi Českou republikou a Spojenými státy americkými o vědeckotechnické spolupráci (dále jen „Protokol“) předložila americká strana, navrhla prodloužení Dohody o další desetileté období a úpravu přílohy A týkající se duševního vlastnictví. Ostatní ustanovení Dohody zůstávají nezměněná. Text Protokolu byl projednán v součinnosti s Ministerstvem zahraničních věcí s americkou stranou.

Návrh Protokolu byl projednán s Kanceláří prezidenta republiky, Legislativní radou vlády a všemi zúčastněnými rezorty, jejichž připomínky byly do výsledného návrhu Protokolu reflektovány.

Smluvní strany budou rozvíjet, podporovat a usnadňovat vědeckotechnickou spolupráci mezi spolupracujícími organizacemi svých států na základě zásad rovnosti, obecné reciprocit a oboustranného prospěchu.

Prodloužením Dohody na základě sjednaného Protokolu nevzniknou další nároky na státní rozpočet ČR. Aktivita ve VaVal v rámci této Dohody budou hrazeny z rozpočtových prostředků na projekty programů mezinárodní spolupráce České republiky ve výzkumu a vývoji v rámci vládou do roku 2024 schváleného programu INTER-EXCELLENCE, podprogramu INTER-ACTION.

Gestorem dohod o vědeckotechnické spolupráci za Českou republiku je Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, proto byl za českou republiku podepsán ministrem. Vzhledem k tomu, že Protokol byl podepsán v Praze, bylo s ambasádou USA dojednáno, že signatářem za USA bude velvyslanec USA v ČR.

Dohoda vzhledem k obsahu v ní zakotvených závazků náleží mezi mezinárodní smlouvy prezidentského charakteru, které podléhají ratifikaci a vyžadují souhlasu Parlamentu nebo souhlasu daného v referendu podle článku 49 nebo 10a Ústavy České republiky. S ohledem na prezidentský charakter Dohody bude třeba dodržet při projednávání a schvalování Protokolu stejný procedurální postup jako při sjednání Dohody, tj. ratifikaci prezidentem po vyslovení souhlasu Parlamentem ČR. K provádění Protokolu není potřeba přijetí zákona.

Dohoda i Protokol jsou v souladu s ústavním pořádkem a ostatními součástmi právního řádu České republiky, se závazky vyplývajícími z členství České republiky v Evropské unii, se závazky převzatými v rámci jiných mezinárodních smluv a s obecně uznávanými zásadami mezinárodního práva.

S návrhem na sjednání Protokolu vláda vyslovila souhlas svým usnesením ze dne 11. dubna 2018, č. 232. Protokol byl podepsán v Praze dne 27. dubna 2018.

V Praze dne 3. května 2018

Předseda vlády

Ing. Andrej Babiš, v.r.